

ทำ **ดี** ตามธรรมเนียมของ **พ่อ**

คณะกรรมการจริยธรรมประจำกรมการพัฒนาศุมน

คำนำ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ท่านทรงงานหนักเพื่อประชาชนของพระองค์มานานนับ ๗๐ ปี ผู้คนต่างประจักษ์ถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ และมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้ โดยพระองค์จะทรงมีหลักสูตร ๑๐ ประการ ที่ทรงยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ในการพระราชวินิจฉัย แก้ปัญหา เพื่อให้คนไทยได้รับประโยชน์และความสุข โดยไม่แบ่งแยก ค้ำยวิถีแห่งหลักสูตร ๑๐ ประการ ดังกล่าว จึงทำให้เราได้เห็นถึงพระราชจริยวัตรที่งดงาม เรียบง่ายพอเพียง พอดี และมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของพระองค์ ซึ่งถือเป็นแบบอย่างที่ดีที่คนไทยทุกคนควรน้อมนำมาปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาท

กรมการพัฒนาชุมชน จึงได้น้อมนำหลักสูตรของพระองค์ และกรณีศึกษาคามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนมาจัดทำเป็นหนังสือ เพื่อให้ข้าราชการในสังกัด ตลอดจนประชาชนทั่วไป ได้ศึกษาเรียนรู้ และนำไปเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไป

กรมการพัฒนาชุมชน

มีนาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

	หน้า
ตอนที่ ๑ หลัก ๑๐ ประการตามรอยพระยุคลบาท.....	1
ตอนที่ ๒ กรณีตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	25
ตอนที่ ๓ ภาคผนวก	47
- ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	49
- ข้อบังคับกรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจว่าด้วยจริยธรรมและจรรยาข้าราชการ กรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘	67

หลัก ๑๐ ประการ ตามรอยพระยุคลบาท

"เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"
พระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ซึ่งนับเป็น
เวลา ๗๐ ปีแล้ว ที่พระองค์ทรงทุ่มเทพระวรกาย พระสติปัญญา พระอัจฉริยภาพ และ
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อยกระดับสภาพความเป็นอยู่
และพัฒนาคุณภาพชีวิตพสกนิกรของพระองค์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งพระองค์จะทรงมี
หลักธรรม ๑๐ ประการในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของพระองค์ ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดี
ที่คนไทยทุกคนควรน้อมนำมาปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาท ซึ่งกรมการพัฒนารัฐบาล
ได้คัดลอกหลักธรรม ๑๐ ประการตามรอยพระยุคลบาท ที่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการ
มูลนิธิชัยพัฒนา ได้ประมวลไว้ในหนังสือ "หลักธรรม หลักทำ ตามรอยพระยุคลบาท"
มาเผยแพร่ให้ข้าราชการกรมการพัฒนารัฐบาลได้ศึกษาเรียนรู้เป็นแบบอย่าง ดังต่อไปนี้

ข้อแรก คือ ทำงานอย่างผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

ท่านจำคำหนึ่งได้ไหมครับที่เคยรับสั่งเอาไว้ **รู้รักสามัคคี** คำแรกคืออะไรที่ทรง
สอนเอาไว้ **"รู้"** เพราะฉะนั้นการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะท่านจะเป็นข้าราชการหรือใครก็ตาม จะ
ทำอะไรขอให้เริ่มที่ความรู้เสียก่อน

บ้านเมืองทะเลาะกันอยู่ทุกวันนี้ก็น่าเศร้าใจที่สุดนั้นก็เพราะเอาคำว่า "น่า"
ใส่เข้าไป

ทุกอย่างคิดว่ามันน่าจะดี มันน่าจะเป็นอย่างนั้น มันน่าจะเป็นอย่างนี้ แล้วก็เข้าไปขัดแย้งกัน พื้นฐานความรู้ไม่ได้เกิดขึ้นจริงๆ ประชาธิปไตยทุกคนเยอะเยอะ กำลังพุ่ง กำลังบ้า ประชาธิปไตยกันอย่างมากแล้วก็เข้าใจคำเดียวคือคำว่า "เลือกตั้ง" คิดว่าการเลือกตั้งคือประชาธิปไตย เลือกตั้งกันตะบัน แต่ว่าเลือกเสร็จแล้วไม่เอา เอาใหม่ ทำเป็นเด็กอมมือ ไม่ใช่ ประชาธิปไตยต้องคู่ที่กฎหมาย วินัยในสังคม รับผิดชอบกันในส่วนรวม ประโยชน์สาธารณะเป็นที่ตั้ง ทำไปไม่มีใครพูดเลยสิทธิมนุษยชนของเราก็คือ ทำอะไรก็ได้ ตีกลบตำรวจก็ได้ หมั่นไส้นักตีหัวมันที เป็นเรื่องเป็นราวใหญ่โต

แต่ในมุมมองกลับไม่ได้นะ ประชาชนเป็นใหญ่ สิ่งแวดล้อมอนุรักษ์ ชอบพูดเสียจริง คำที่เซยที่สุด "อนุรักษ์" อนุรักษ์แปลว่าอะไร ไม่ต้องทำอะไร ห้ามและห้ามทำห้ามอะไรทั้งสิ้น นั่นคืออนุรักษ์ มีของเก่าเก็บเอาไว้ เข้าใจอยู่แค่นั้น แต่การจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อมให้มันดีขึ้นอย่างไร จะใช้ให้ยั่งยืนได้อย่างไร วิธีทำน้ำจืดป่าให้ถูกหลัก ป่าต้นน้ำลำธารเป็นอย่างไร ป่าเศรษฐกิจเป็นอย่างไร ไม่มีใครพูด ไม่มีใครอยากเข้าใจเพราะมันยาก มันยุ่ง แต่ถ้าอนุรักษ์ไว้ดี คือไม่ต้องทำอะไร พอพูดคนเฮ ตบมือกัน สร้างเงื่อนไขไม่เอาคนเฮ เอาใหม่ๆ อย่างอาจารย์บางคนที่ชอบชี้ตำหนิติวิ เอาใหม่ๆ เงื่อน ไม่เอา พอกลับไปบ้านไปตักน้ำจากเขื่อนของตัวเองหมดแต่สติปัญญาไม่ได้บอกว่าอะไรคือเขื่อน เขื่อนในบ้านคือคู่ม คือแท็งค์ คือบ่อเก็บน้ำ ทำไม่ค้ำแต่บ้านมีละ คุณอยากเสียเงินไปซื้อมันมาหรือเปล่า ไม่อยาก อยากซื้อมาตั้งเกาะกะในบ้านไหม ไม่อยากแต่คุณต้องมีอยู่ ๑ คนไม่ใช่ซื้อคู่มมา ๑๐๐ ใบ นั่นก็บ้าอีก ก็ซื้อมาจำนวนตามที่ต้องการ เพราะฉะนั้นนี่คือ การจัดการ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนเป็นสิ่งที่ควรพูด ควรทำมากกว่า เพราะก่อประโยชน์มากกว่า

ฝนตก ๑๐๐ หยดบนแผ่นดินนี้ คุณรู้หรือเปล่าว่าเราเอามาใช้ประโยชน์ได้กี่หยด รู้ไหมครับ ฟังแล้วน่าเศร้า น่าตกใจ ๘ หยดครับ อีก ๘๒ หยด ท่วมไร่นา ไหลลงทะเลหมด แล้วเราก็บอกว่าไม่ต้องทำอะไรผมอยากเห็นนักอนุรักษ์ต่างๆ เหล่านั้น พอหน้าฝน

ก็อ้าปากแหงนรอน้ำฝนเหล่านั้น ไม่ต้องทำอะไรโง่ธรรมชาติ ก็ไปสิ ทำไมไม่ทำอย่างนั้น ก็ต้องรู้อะไรเป็นอะไร ทรงไหนควรจะทำอะไร ทรงไหนไม่ควรทำอะไร มีบางแห่งก็ห้าม แตะนะ ทรงนั้นอย่าไปยุ่ง

การอนุรักษ์ก็เป็นกิจกรรมหนึ่งเท่านั้น แต่มีสิ่งที่ใหญ่กว่า พระเจ้าอยู่หัวก็ทรงเริ่มเห็นไหมครับ ทดลองทดสอบในวังก่อน ท่านเอาสระว่ายน้ำของพระองค์ท่านที่สวนอัมพรมาเลี้ยงปลา ท่านบอกออกไปของหรรษาฟุ่มเฟือยก็ไม่ค่อยได้ใช้น้ำ เลี้ยงปลาดีกว่า ปลาหมอเทศเกิดที่นั่น แจกจ่ายกระจายไปทั่วเลย พระองค์ไม่เสวยปลาหมอเทศ พระองค์รับสั่งว่าเหมือนลูกเพราะพระองค์ท่านเริ่มเพาะแล้วก็เริ่มแจกจ่ายไปทั่ว เวลานี้แปรพันธุ์เป็นปลานิล ปลาอะไรต่ออะไร เป็นโปรตีนราคาถูกให้กับทุกคนแล้ว

แล้วความจริง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์นั้นจะต้องแสดงให้เห็น เห็นไหมครับ วันที่ ๔ ธันวาคม เมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้ว พระองค์ทรงเอากระดานมาตั้งให้เห็นบนเวทีเลยอธิบายเลยว่าน้ำมันมาอย่างไร เรียกว่าผู้ว่าราชการจังหวัดท่านหนึ่งไปไล่เลย ทรงนี้เป็นอย่างไร เป็นการสอนพวกเราได้รู้ซะก่อน ก่อนที่จะพูดอะไรก่อนที่จะทำอะไรนั้นต้องเริ่มจากรู้เสียก่อน พระท่านก็บอกว่าต้องมีสติ และที่มีสติก็ไม่ใช่เป้าหมายของท่านหรอกไม่ใช่ทางพระ แต่สติที่เกิดขึ้นจะทำให้มีสิ่งที่สูงกว่า นั่นคือปัญญา

ทำงานอย่างผู้รู้จริงและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

ปัญญาคืออะไร **ปัญญาคือความรู้** ฉะนั้นสิ่งแรกที่เราสรุปมา ณ ที่นี้ก็คือว่า ต้องเป็นผู้รู้จริงในการทำงาน พระองค์ท่านมีเอกสาร ศึกษาวิธีทำแต่ละเรื่อง ที่จะทำแต่ละเรื่อง ทรงศึกษาอย่างละเอียด ก่อนจะตัดสินใจพระทัยลงไปช่วยพัฒนาประชาชนนั้นศึกษา ก่อนเลย เตรียมก่อน พระองค์ท่านรับสั่งศึกษาแผนที่ศึกษาช่องทางน้ำ ศึกษาเรื่อง กระบวนการพัฒนาจะเป็นอย่างไร และเมื่อพร้อมแล้วพระองค์ถึงจะลงไปทำ

ข้อที่ ๒ คือความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะ และความถูกต้อง

ชีวิตเราเหมือนกันทุกคน ไม่มีชีวิตใครที่โรยด้วยกลีบกุหลาบหรือครบ ไม่มีกว่าจะรอดมาถึงขนาดนี้ บางครั้งถูกความกดดัน บางครั้งถูกเกลียดชัง บางครั้งถูกอิจฉา บางครั้งถูกทำลาย บางครั้งมีอุปสรรคอย่างมโหฬาร ฉะนั้นความอดทนต้องมี

ท่านรู้ไหมครับ ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๗ มาจนกระทั่งทุกวันนี้ พระเจ้าอยู่หัว พระราชทานปริญญาไปแล้ว รวมน้ำหนักทั้งสิ้น ๒๒๐ ตัน รู้สึกกันไหม ไม่รู้สึก พวกเรา อะไรๆ ก็ผ่านตาไปโดยไม่มีสติ ยึดสติสิครับ คงสติเอาไว้ แล้วจะทำอะไรอย่างคืออย่างถูกต้อง แม้กระทั่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พระราชทานปริญญาปีหนึ่งเท่าไรครับ หนึ่งแสนฉบับ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ พระราชทานให้ราชภัฏ ราชชมงคลอีก ๑๐๐,๐๐๐ ฉบับ อยากรู้ว่าเหนื่อยแค่ไหน วันนี้กลับบ้านหาของ ๗ ชีด แล้วนั่งยกส่งไปมา ๒,๕๐๐ ที แล้วช่วยโทรศัพท์บอกผมด้วยว่าหนักเหนื่อยเมื่อยล้าแค่ไหน

ไม่ทรงปริพระโอษฐ์ ประทับอยู่ในป่าในดง มีค้ำ แผลงบินมา ส่องไฟแมลงบิน เข้าหน้าเข้าตาหมดไม่ทรงปริปาก ไม่เคย ทากค่อยคิงออก ปล่อยไป นั่นคือพระเจ้าอยู่หัว

คุณสมบัติของข้าราชการต้องอดทนครับ อ่านหนังสือพระมหาชนกษะ ถ้าใครยังไม่อ่าน วรรณคดีนั่นแหละคือชีวิตข้าราชการวายไป จะได้เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเปล่านั้นก็ไม่รู้ จะเป็นอธิบดีหรือเปล่านั้นก็ไม่รู้ ใครเห็นฝั่งบ้างล่ะ คอนเริ่มชีวิตข้าราชการไม่มีใคร

เห็นฝั่งหรือก แต่ก็ต้องว่าย ไม่เห็นฝั่งก็ต้องว่าย เพราะไม่ว่ายก็จมน้ำตาย

อาชีพอื่นก็เหมือนกัน ต้องฝ่าฟันอุปสรรคกันไปในระหว่างทางที่ว่ายปลาว่าย มันก็คึกคัก มี สัตว์ร้ายมากอดก็มี อันนี้คือชีวิต แต่บางครั้งก็มีสัตว์บางประเภทที่มากอดเอื้ออาทร มากอดช่วยเรา คอยพยุงเรา ให้เราหยุดพักเหนื่อย นางมณีเมขลาเปรียบเสมือนดวงชีวิตเรามากอดดูแลธรรมะคอยดูแลเราอยู่เหมือนกัน

พระเจ้าอยู่หัว ๕๘ ปีนี้ทุกข์ยากมากๆ ทรงงานมาจนกระทั่งวันนี้ ผลพวงก็ออกมา ตอนพระชนมายุ ๗๒ พรรษา ทรงเสด็จมาประทับที่พระราชวังไกลกังวล หัวหิน ก็เพื่อรักษาอาการปวดพระปฤษฎางค์ (อวัยวะส่วนหลัง) ให้เข้าที่ ต้องใช้เวลาตั้ง ๓-๔ เดือน เท่าที่รับทราบมา ทรงใช้จนพระวรกายสึกหรือ ภาษาชาวบ้านอย่างนั้นคือว่า แล้วเราจะนิ่งเฉยอยู่ได้อย่างไร ความอดทนของเราที่จำเป็นต้องมีเพื่อจะเผชิญกับเหตุการณ์นั้น น้อยกว่าพระองค์ท่านเยอะ เพราะเราเผชิญแค่ปัญหาในสำนักงานของเรา พระองค์ท่าน ปัญหาทั้งชาติ

พระองค์ท่านรับสั่งว่าตามปกติโครงสร้างของสังคมต้องเป็นรูปพีระมิดใช้ไหม ทรงถาม จะเป็นพีระมิดคนจนที่อยู่พื้นฐาน รวยขึ้นมาหน่อยก็เขยิบขึ้นมาเรื่อยๆ และในฐานะพระเจ้าแผ่นดินก็เปรียบเหมือนคนสูงสุด พระเจ้าแผ่นดินก็เปรียบเหมือนอยู่ยอดพีระมิด อันนั้นคือโครงสร้างทั่วไป

แต่พระองค์ท่านรับสั่งว่า โครงสร้างของสังคมไทยนั้นเป็นพีระมิดหัวกลับ พระองค์ท่าน แทนที่จะอยู่บนยอด ประทับอยู่บนยอดพีระมิดสบายๆ ต้องอยู่ก้นกรวย ต้องมารองรับทุกอย่างมาเทสู่พระองค์หมด ทั้งคนจนคนรวยอะไรไม่รู้ ใครสติกันที่ไหนก็ถึงพ่อของแผ่นดิน ข้าราชการตึกกัน นักการเมืองตึกกัน พระตึกกัน ไม่มีเว้นสักกลุ่ม สนุกสนาน อะไรกันไม่รู้ ตึกกันทั่ว มันดี ไม่มีคู่กัด ก็กัดตัวเอง ก็มันดี นั่งขย้าแขนกัน เสร็จแล้วพอกแก้ม ไม่ตกก็ ถวายฎีกา ยุติธรรมหรือเปล่าก็ไม่ทราบ

พระองค์ต้องอดทนตลอดเวลา ๕๕ ปีกว่า พวกเราอายุราชการอย่างมากก็ ๔๐ ปี รับราชการอายุ ๒๐ เกษียณอายุ ๖๐ **เพราะฉะนั้นเรื่องความอดทนนั้นขอให้มองพระเจ้าอยู่หัวไว้แล้วพยายามทำตามให้ได้**

ธรรมชาติ ความถูกต้อง ทรงถ้อยเกินกว่าสิ่งใด ท่านรู้หรือไม่ว่าคนถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ซึ่งส่วนมากเราก็พูดกันทั่วไป ท่านเชื่อหรือไม่ว่ากองนี้ใครและไม่ได้คนรับทำบุญอย่างเดียว เพราะเจ้าของเงินเขาระบุไว้ โดยเสด็จพระราชกุศล ซึ่งคนถวายนั้นถวายโดยเสด็จพระราชกุศล และมักจะคิดว่า จะทรงทำอะไรก็ทำเถอะ กองไหนตามพระราชอัธยาศัย กองนี้ก็ถึงไปทำอะไรก็ได้ แต่พระองค์ก็ไม่เคยใช้ส่วนพระองค์เลย กำชับเรากำชับนักหนาเรื่องความถูกต้องในการดำเนินการ ต้องทุกกระเปาะนี้ว่าทุกกระบวนกรต้องยึดความถูกต้องไว้

และเชื่อเถอะครับในฐานะข้าราชการหรือแม้แต่ออาชีพอื่น ถ้ายึดในสิ่งนี้แล้วคุณ จะสบายอกสบายใจ คุณจะเผชิญหน้ากับทุกสิ่งทุกอย่างได้โดยไม่ต้องกลัวใคร จะใหญ่โตแค่ไหน **ถ้าคุณถูกต้อง ยึดความถูกต้องแล้ว คุณจะเผชิญหน้ากับใครก็ได้ทั้งสิ้น แต่ถ้าคุณมีแผลแม้แต่นิดเดียว คุณก็ไม่กล้าหันหลังให้ใคร หน้าก็ไม่กล้าหัน กลัวคนเขาเห็นแผล** กลัวคนเขาเห็นในพฤติกรรมของเรา หากเรายึดความถูกต้อง ในชีวิตเราก็มีความสุขนอนก็ไม่ต้องผวา ไม่ต้องทุกข์ ไม่ต้องอะไร

ความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมชาติ และความถูกต้อง

ข้อที่ ๓ ความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย และประหยัด

เห็นเวลาเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรใหม่ครบ ทรงโน้มพระวรกายหาประชาชน ในขณะที่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของเราเดินก้า เหมือนภาพที่เห็น คนใหญ่คนโตระดับเจ้ากระทรวง เดินผูกผ้าขาวม้า เดินตรวจราชการลอยไปลอยมา เฉียดหัวชาวบ้าน

พระองค์ทรงโน้มพระวรกายไปหาประชาชน คุณเข้าหน้าประชาชน ถามทุกข์สุข ปรึกษาหารือกับเขาเป็นชั่วโมงๆ บางทีประทับพับเพียบ ประชาชนนั่งพับเพียบ พระองค์ท่านก็ทรุดพระวรกายนั่งพับเพียบเสมอบนพื้นเดียวกัน แต่พวกเราเป็นใคร เป็นข้าราชการ พวกเราเป็นใครทำไมทำยากเย็นนักร้อยนั้นหรือ ผมเห็นน้อยครั้งเหลือเกินที่จะมีภาพประทับตออย่างนั้นเกิดขึ้น

ทำเอะครับ ความน่ารัก น่าบูชา น่าเคารพ ไม่เสื่อมเสียเกียรติอะไรทั้งสิ้น และยังอยู่สูงเท่าไรก็ยิ่งต้องลดต่ำมากเท่านั้น สุภาษิตไทยเขาบอกแล้ว เหมือนรวงข้าวที่เต็มไปด้วยเมล็ดข้าวนั้นจะต้องโน้มลงสู่แผ่นดินฉันใด คนก็ต้องเป็นอย่างนั้น

มีแต่พวกบ้ายศบ่าอย่างเท่านั้นที่เกิดในชีวิตไม่เคยเลย ไม่เคยรู้เลยว่าเกียรติยศคืออะไร ตำแหน่งคืออะไรพอได้มาก็กำ ไม่บอกว่าเป็นใคร มีตัวอย่างเยอะในสังคมของเรา พวกนี้เขาเรียกว่าคนไม่เคย ไม่เคยพอเป็นแล้วต้องแสดงจิต จิตไม่ได้อยู่ในสภาวะที่เป็นมนุษย์ที่มีปัญญา

เรียบง่าย *เวลาทรงงานต่างๆนั้น ทรงประทับกับพื้นประทับพับเพียบ* วิถีชีวิตไทยที่สอนเรื่องความเรียบง่าย พระองค์ท่านประสูติกาลต่างประเทศนะครับ โดต่างประเทศ ศึกษาต่างประเทศ แต่เหตุไฉนเสด็จกลับมาพระองค์ท่านเป็นไทยที่สุด วิถีชีวิตของไทยที่มีค่าที่เราละทิ้งและดูถูกด้วยซ้ำไป ไปมุ่งตามกันฝรั่ง globalization ตามกันฝรั่ง ไม่ใช่สากลอะไร แต่พระองค์ท่านทรงประทับพับเพียบได้เป็น ๕ ชั่วโมง ๖ ชั่วโมง ไม่เปลี่ยนท่าเลย พวกเรานี่เผลอบีบกลับท่ากลับทีพอนานๆ ๓-๔ ชั่วโมงก็อื่อยๆ พังพาบ ค่อยๆ ยืศขา

เท้าแขนไปข้างหลัง แล้วก็เท้าแขนไปเรื่อยๆ ตอนแรกก็นั่งพับเพียบๆ ฝ่าฝืน พอ ๔-๕ ชั่วโมง พังพาบฝ่าฝืน ถ้าขึ้นต่อสัก ๒ ชั่วโมงล้มตึงนอนฝ่าฝืนตรงนั้นแน่

แต่พระองค์ท่านประทับนั่ง ความมีวินัยควบคุมพระวรกายทั้งหมด ความเรียบง่าย พระองค์กองเอกสารบบพื้น พวกเราก็นั่งล้อมวงฝ่าฝืนกัน ไม่ต้องเข้าห้องประชุม ไม่ต้องมีโต๊ะเก้าอี้ประหยัคนั่นเอง ฉลองพระองค์เป็นสีบาบูกี้อย่างนั้น **ฉลองพระบาทผ้าใบตลอด ๕๘ ปีไม่เคยเปลี่ยนยี่ห้อเลย** มีใครเคยสังเกตรูปหรือเปล่า ไม่เคยสังเกตรูป พวกเราพระเจ้าอยู่หัวจะไม่เคยมองเวลาเสด็จประพาสจะมีรองเท้าผ้าใบยี่ห้อหนึ่งผมไม่อยากจะบอกว่ายี่ห้ออะไร ทรงมา ๕๘ ปีแล้ว โอ้พวกเรานี้ยี่ห้ออะไรยี่ห้ออะไร ยัดไอโฟน ยัดไอทีนี่ เค้นเค็งคั้งคั้ง แล้วก็ตามเสด็จไม่ทันหรือกพระองค์ท่านไม่ก็ร้อยบาทก็ฉิวไปแล้ว พวกเค็งคั้งคั้งยังเค็งคั้งคั้งอยู่พราวนาฬิกา เพชรพราว ใส่แหวน ใส่อะไร มันก็หนักสิ เค้นไม่ไหวหรือคั้ง มันไม่ใช่ธรรมชาติ

ดูพระองค์ท่านมีอะไร ผมเหลือบเห็นนาฬิกาของพระองค์ท่าน พระองค์เรียกของ

ความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย และประหยัค

พระองค์เองว่า "ยี่ห่อใส่แล้วโก้" ท่านบอก "นาฬิกาฉันยี่ห่อใส่แล้วโก้" ไม่ก็ร้อยบาทนะครับ ในขณะที่พวกเราต้องจอบเป็นสัญลักษณ์ ที่ทำอย่างนั้น แสดงว่าในตัวไม่มีอะไรเลย เพราะฉะนั้นต้องการเฟอร์นิเจอร์มาประดับเพราะใส่ในไม่มีอะไรเลย คนที่เขามีอะไรแล้ว เขาไม่สนใจพวกอะไรสิ่งต่างๆเหล่านี้ จำหลักไว้อันหนึ่ง โหงวเฮ้งมันฟ้องคนที่พอกอะไรไว้แสดงว่าในตัวไม่มีอะไรเลย เปลือก จะเข้ากับกรณีใครก็ไม่รู้คู่กันเอาเอง แต่ถ้าเป็นคนที่เขาไม่สนใจอะไร มันไร้สาระ **เพราะฉะนั้นประหยัด อ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย เป็นสิ่งที่พวกเราควรจะมีติดมือ** ทำได้ครับ ทำได้ทันที และผู้คนจะเคารพบูชา

ข้อที่ ๔ มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก

จะทำอะไรนี้ขจัดความเห็นแก่ตัวออกไปได้ไหม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง พอมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง นั่นคือประโยชน์ของแผ่นดิน ถามว่าเราไม่ได้รับประโยชน์หรือ เราก็อยู่ในแผ่นดินนี้ ถ้าเราถนอมแผ่นดินนี้ให้คงอยู่อย่างเจริญองงามให้อยู่อย่างยั่งยืนแล้ว เราก็ได้รับประโยชน์ไปด้วย เราต้องเห็นแก่ตัวในลักษณะที่ถูกต้อง

สิ่งต่างๆ เหล่านี้ะครับ เป็นเรื่องที่เราต้องใช้ความฉลาดไม่ต้องมากเลยนะครับ แทนที่จะทิ้งขยะลงไปในพื้นสัณนิคหนึ่ง ให้รู้เลยนะครับ ถึงแม้ไม่ใช่หน้าบ้านเรา แต่กำลังโยนใส่หน้าตัวเอง เพราะเราอยู่ในแผ่นดินนี้ ผลสุดท้ายขยะก็วนกลับมาอยู่ที่เราอีก จะใช้อะไรจะยับอะไรสักนิด ให้รู้ว่าจะสะท้อนกลับมาที่เรา อย่าเพียงแต่ปัดให้พ้นหน้าบ้าน มันจะไปที่ไหน บ้านนี้ไปบ้านโน้น ไม่มีวันจบ โลกเราหมุนไปเรื่อย ผลสุดท้ายก็กลับมาอยู่หน้าบ้านเรา ใชหรือเปล่า

เพราะฉะนั้นประโยชน์ส่วนรวมต้องทำ **พระองค์ท่านได้ดำเนินการตลอดชีวิตของพระองค์ ๕๘ ปีของการทรงงานอยู่นั้น ทรงยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง โดยตลอดไม่เคยนึกถึงพระวรกายแม้แต่น้อย** ไม่เคยนึกถึงประโยชน์ของพระองค์แม้แต่น้อย

เคยเข้าไปขอพรพระราชทานพร บอกวันนี้เกิด พระพุทธเจ้าค่ะ ขอพระราชทานพร พระราชทานว่าอย่างไร **"ขอให้มียี่ร่างกายที่แข็งแรงเพื่อสามารถทำประโยชน์ให้กับคนอื่นเขาได้ ขอให้มีความสุขจากการทำงาน และขอให้ได้รับความสุขจากผลสำเร็จของงานนั้น"** ไม่มีเลยของส่วนตัว แข็งแรงก็ไม่ใช้ส่วนตัว แข็งแรงเพื่อไปปรับใช้คนอื่นเขา ความสุขก็ไม่ใช้ความสุขที่จะไปเดินคิดสโกโก้ไหน ความสุขคือการทำงาน ทำงานให้คนอื่นเขา และความสุขที่เกิดขึ้นมามันสำเร็จ แล้วเรามีความสุข เห็นไหมทั้ง ๓ ประโยชน์นี้ แม้กระทั่งตั้งแต่ร่างกายจนกระทั่งการกระทำของเราไปเพื่อคนอื่น ผลที่สุดสิ่งที่เราได้รับนั่นคือความสุข

แต่พวกเราไม่นิยมหรือความสุข ไม่ตื่นเต้น สนุกดีกว่า คิดดูให้คิดนะครับ ความแตกต่างระหว่างความสนุกกับความสุขนั้น แตกต่างกันมากเลย ความสุขนั้นอาจจะตั้งอยู่บนพื้นฐานซึ่งอาจจะไม่ต้องการอะไรสักอย่างเลยก็ได้ อย่างผมกลับบ้านที่เพชรบุรี ผมก็นั่งเปลญวนของผม นั่งดูระรอกวิ่ง ผมก็มีความสุขแล้ว ความสนุกคุณต้องไปซื้อมัน ก็ชั่วเล่นเท่านั้นแหละ

มุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เป็นหลัก

เหมือนสุภาภิกขุไทยเขาบอก รักสนุกทุกข์ถนัด ตามด้วยความสุขอยู่ตลอดเวลาไป
เที่ยววิสโก้ เคียวก็มีคนมาตบหัวเราแล้ว อะไรวุ่นๆนี่นะครับ ไม่ต้องไปนึกถึงใครหรอก
เกิดเรื่องถูกแทง ถูกตีหัว อะไรรสนุก

แต่ความสุขนี้ไม่ได้ก่อความเดือดร้อนให้กับใครใคร่ทั้งสิ้น เป็นของเรา
จิตของเราทั้งนั้น เพราะฉะนั้นชาวพุทธ ศาสดาของเราสอนในเรื่องที่สูงมากแต่เราไม่ยอมทำความเข้าใจ
ไม่ต้องตะกายกระโดดที่ไหนเลย อยู่ที่จิตของเรากำหนดคนละครับ

ข้อที่ ๕ รับฟังความเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดที่แตกต่าง

บ้านเมืองที่ทะเลาะกันอยู่ทุกวันนี้เพราะเราไม่รับฟังความเห็นของผู้อื่น มองค่างมูม
เป็นแพชั่น เอ็งมามองอย่างนี้ ข้าต้องมองอย่างนั้น เอ็งมองอย่างนั้น ข้าต้องมองอย่างนี้
มันเก๋ดี แล้วก็เหยุตบมือกัน บางครั้งมองดูแล้วมันสะท้อนความบัดซบของสังคม
ออกมาให้เห็น แต่เราไม่ค่อยรู้ตัวกัน ตามกระแสเหมือนมีอบเฮยุ อะไรไม่รู้ เคยจับกลุ่มกัน
เยอะๆ ไฟไหม้ตะโกนออกไป วิ่งกันแล้วถามว่าอะไร ไหม้กระดาศษณิคเดียววิ่งกันแล้ว
อันนี้คือจิตวิทยาของมือ เพราะฉะนั้นรับฟังความเห็นของคนอื่นี่สำคัญ

เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคมที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๕๖) ทรงเตือนอีกนะครับ **นั่งปรึกษา
หารือกัน ฟังเขาแสดงเหตุผลออกมา แล้วเราแสดงเหตุผลออกไป แล้วดูซิ เหตุผลอันไหน
จะยอมรับได้ถูกต้องมากกว่ากัน และเมื่อตกลงกันแล้วก็เลิกเถียงกันต่อ ลงมือปฏิบัติเลย**
ทรงรับสั่งเอาไว้อย่างเรียบง่าย เพราะถ้าไม่ยอมกันแล้วต่างเอาชนะคะคานกัน
แล้วเริ่มค้นก็ด้วยวาจา ผลสุดท้ายก็ร่างกาย และผลสุดท้ายก็สติกัน แล้วเสร็จแล้วเกิดอะไรขึ้น
บ้านพัง จะเป็นพฤษภามหิมะ จะเป็น ๑๕ ตุลา อะไรก็แล้วแต่ บ้านพัง บ้านของทุกคน
ด้วย ไม่ใช่บ้านของคนใดคนหนึ่ง

เพราะฉะนั้นทำอะไรให้หนักถึงบ้านเอาไว้ คำว่า "บ้าน" นั้นกินความถึงองค์กรที่ท่านอยู่ กรมที่ท่านอยู่ กองที่ท่านอยู่ สำนักงานที่ท่านอยู่ แม้กระทั่งบ้านที่ท่านอยู่ การทะเลาะเบาะแว้งกันล้วนแล้วแต่ทำให้ที่ใดที่หนึ่งซึ่งเป็นของท่าน และท่านต้องอาศัยอยู่ พังทลายไปแน่นอนในที่สุด เพราะฉะนั้นให้ความเคารพ แต่ละคนคิดไม่เหมือนกัน ลองมานั่งคุยกันว่าเหตุผลที่ดีที่สุด นายอมรับที่สุดนั้นคืออะไร ผลสุดท้ายก็จะตกลงกันได้ อันนั้นสิครับ เป็นหนทางของมนุษย์ที่มีสติและปัญญาเขาทำกัน ไม่ใช่ความคิดของกูเป็นที่ตั้ง จะเอาอย่างนี้ ใครอย่าเถียง อันนี้ไม่ได้ นี่ก็คนเถื่อนแล้ว ไม่ใช่คนมีสติปัญญา

รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดที่แตกต่าง

ข้อที่ ๖ มีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร

พระเจ้าอยู่หัวเวลาทำอะไรทรงมุ่งมั่นมาก เรื่องความขยันไม่ต้องพูด ทรงงานไม่มีวันเสาร์วันอาทิตย์ ไม่มีเวลากลางวันกลางคืน

จำได้ไหมเมื่อ ๒-๓ ปีที่น้ำท่วม ทรงอธิษฐานพระทัย พระองค์ท่านก็ไม่ใช้หน่วยงานจะไปสั่งเขาได้อย่างไร รัฐบาลก็ไม่ใช้ จะทำกันก็ต้องจัดประชุม นำมาแล้วนะ แล้วก็คืนะครับ

พระองค์ไม่รับสั่งอย่างที่เราขุนมูลนายของเราชอบสั่งกัน ชอบพูดกัน นำมาแล้วพวกเราไปทำ ไม่ พระองค์อธิบายนี้ น้ำท่วมมันมาวินาทีละเท่านั้น ระหว่างทางมันเต็มเท่านั้น เพราะฉะนั้นระหว่างทางมันเต็มมากที่ลูกบาศก์เมตร เคลื่อนย้ายด้วยความเร็วเท่านั้น เพราะฉะนั้นนับวันเวลาที่เท่านั้นจะถึงกรุงเทพฯ พอได้รับพระราชกระแสมา ฟรุ้งนี้เข้าเรา จะเริ่มดำเนินการ ไม่ใช่ฟรุ้งนี้เข้า ต้องเดี๋ยวนี้ๆ เพราะน้ำไม่มีหยุด ไม่ใช่หยุดก่อนแล้วโอเค รอฟรุ้งนี้เข้าถึงจะทำได้แล้วค่อยมา เผอิญน้ำเขาไม่ได้หยุดอย่างนั้น เขามาของเขาตลอด เราต้องรีบทำกันคืนนี้เลย

เรื่องความขยัน เรื่องความตั้งใจอะไรต่าง ๆ นั้นจะเห็นได้ชัดเจน **ความตั้งใจจริง**นี้เห็นไหมครับ ทรงเป็นเลิศหมดทุกอย่าง

คนครีนี้ออสเทรียจาริกพระนามเป็นชาวเอเชียคนเดียวที่ได้รับการจาริกไว้ในฐานะเป็นนักดนตรี ทรงเป็นนักดนตรีของโลกคนหนึ่ง พระองค์แต่งเพลง แม้กระทั่งเพลงก็ทรงนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา เห็นไหมครับ พอถึงประเทศซาคาลังต่อสู้อันมีเพลงเราสู้ บ้านเรา ปลูกให้เกิดมีความรักชาติบ้านเมือง แม้กระทั่งล่าสุดยามสงบแต่งเพลงรักสิ่งแวดล้อมทั้งนั้นเลย รักไม่ใช่โรแมนติคแล้วๆ อย่างที่พวกวัยรุ่นร้องกัน รักภูเขารักแม่น้ำ รักทะเล แม้กระทั่งคนตรี พระองค์ก็นำมาใช้เป็นเครื่องมือการพัฒนาด้วยเช่นกัน

ด้านกีฬา เหยี่ยูทองแข่งขันอินเตอร์เนชั่นแนล ไม่ใช่แข่งขันกันในประเทศ เดี่ยวจะหาว่าคงไม่มีใครกล้าขึ้นหน้าพระองค์นี้แข่งกัน ๓๐ กว่าประเทศเหยี่ยูทอง เรื่องเกษตร

เรื่องน้ำ เรื่องวิทยาศาสตร์ เรื่องสารพัด ทรงทะเลอุปฺรโปรงหมค **ทรงตั้งใจทำอะไร ก็ตั้งพระทัย แล้วไปสู่การปฏิบัติที่เป็นผล**

เคยเล่าให้ฟังแล้วใช่ไหมครับ ตอนที่ได้รับคุณฐิบัณฑิตแพทยศาสตร รับสั่งว่าเป็นหมอยาแล้ว พอถัดมาได้รับนิติศาสตร ทรงบอกว่าเป็นหมอยาเสร็จแล้วเป็นหมอความ แล้วถัดมาอีกสักพักได้เกษตร ก็บอกเป็นหมอดินแล้ว แล้วตอนนี้เป็นหมอล้ำแล้วด้วย เพราะได้รับคุณฐิบัณฑิตค่านคนครี ทรงมีพระอารมณฺ์ขัน แม้จะรับสั่งเล่นๆ อย่างนั้น เห็นไหมครับว่าความเป็นหมอของพระองค์นั้น ไม่ใช่ให้เป็นเกียรติยศเฉยๆ แต่ทรงรู้จริงๆ ในแต่ละเรื่อง ในความรู้แต่ละอย่าง พระองค์สะท้อนออกมาเป็นโครงการ โครงการที่เราเข้าไปดู ถ้าไม่มีใครอธิบายก็เห็นเป็นเรื่องปกติ จริงๆ ทรงแทรกอะไรในนั้น อย่างมากมายมหาศาลทีเดียว หน้้าแฝกอย่างนี้ ลองคิดดูช้มีมาก็ร้อยปีแล้ว นอกจากเอาไปมุงหลังคา ไม่มีใครเอาไปใช้อย่างอื่น กลับมาทรงทำแนวกันดินพังทลาย พรวนดินออกมาด้วย อะไรต่ออะไรด้วย ของหาได้ท้ัวๆไป เอาฝักคบชวามาสู้งกับน้ำเน่า ฝักคบชวาของเราไม่ต้องการเป็นอธรรม น้ำเน่าก็เป็นอธรรม เราก็ไม่ต้องการ จับเอามาสู้งกัน ไม่ต้องไฮเทค ไม่ต้องอะไร ไม่ต้องโรงบำบัดน้ำเสียทะเลาะกันอย่างทุกวันนี้ ใช้ธรรมชาติเข้ามาแก้ไขกันเองก็อยู่แล้วแม่น้้าเพชรบุรีลองคิดดูช้ คนไม่ทิ้งอะไรลงไป ช่วยกันรักษาไม่ถึงปีก็สะอาดแล้ว ทุกอย่างมันเกิดขึ้นมาจากมือเรากับใจเรา ฉะนั้นต้องตั้งใจก่อนมือเราจะได้ไม่ทำ จิตเป็นเรื่องสำคัญ

ฉนั้น**ความตั้งใจจริง** จะเห็นได้ว่าเรื่องนี้พระเจ้าอยู่หัวได้แสดงให้เห็นอยู่ตลอด **ความขยันหมั่นเพียร** ไม่ต้องพูด วันนั้นเสด็จงานห้าทุ่ม เสด็จฯไปแล้วเราก็เข้าค้ายไปนอนอยู่ในค้ายมฤคทายวัน นอนอยู่ก็ปรากฏว่า ศี ๒ วิทยูเรียกมาให้ไปเข้าเฝ้าฯ เราเหนื่อยมาตั้งแต่บ่าย ๔ โมงเย็นจนกระทั่งถึง ๕ ทุ่ม แผ่นอนสลบสลหมดเลย ศีสองทรงเรียกไปขอแผนที ขอข้อมูลเพิ่มเติม ในขณะที่เรากลับไปสลบสล ทรงกลับไปทรงงานต่อ เราละอายไหมครับ แล้วเรื่องนี้ไม่ใช่ว่าปรากฏขึ้นหนสองหน ปรากฏขึ้นอยู่ตลอด

เวลา ทรายบไคทำงานไม่เสร็จ นี้นะครับจะต้องต่อเนื่องไม่มีวันจบ จนกระทั่งงานบรรลุ

จำไว้อย่างหนึ่ง **ในฐานะข้าราชการ งานประชาชนรอไม่ได้** สวมวิญญาณลองสวม ถ้าเราเป็นเขาบ้างแล้วบอกพ่ungsี้รอก็ได้ แต่เขากำลังจะตาย ณ วันนั้น ณ ชั่วโมงนั้น จะให้เขารอต่อได้อย่างไร เราต้องทำทันที สวมวิญญาณเขาอยู่ตลอดเวลา เขามาคิดต่อเรื่องที่คืน เขาเอกสารอะไรสักชนิดหนึ่ง เอื้อกันได้ไหม เอื้อกันได้ก็ช่วยไม่ใช่กลับไปแล้วพ่ungsี้ก็มีอีก ความยากลำบากของเขาแค่ไหน

เพราะฉะนั้นเซอร์วิสมายด์ ปัญญาหรือว่าจิตสำนึกในการบริการ ผมคิดว่าพวกเราต้องมี ไม่อย่างนั้นอย่ารับราชการเลยไปทำธุรกิจ ซึ่งผมเชื่อว่าไม่มีสติปัญญา รวยหรอก พวกเราทำธุรกิจไม่เป็น ที่รวยเพราะอาศัยราชการ พูดยังบางคนนะ ไม่ได้พูดยังทุกคน คนดียอมมีมากกว่าคนชั่ว ไม่อย่างนั้นบ้านเมืองพังไปนานแล้ว ก็อาศัยทราบข้าราชการหากินไปเรื่อย ก็ร่ำรวยแต่เอาจริงแล้วท่านกับรับสั่ง ท่านไม่ปฏิเสธ ใครอยากรวยก็ไม่ใช่ไร ลาออกจากราชการไปทำธุรกิจไม่ว่า แต่ถ้าคุณเป็นข้าราชการแล้วไม่ได้ต้องเลือกนะครับ ชีวิตต้องเลือก

มีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร

ข้อที่ ๗ มีความสุจริต และความกตัญญู

ความสุจริตเป็นเรื่องที่จะทรงแสงเงาให้เห็น ไม่ใช่เฉพาะความกตัญญู เห็นได้ชัดกับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้ทรงแสงเงาให้เห็นเลยความกตัญญู ความกตัญญูต่อแผ่นดิน ความกตัญญู ต่อสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ถ้าเป็นเรื่องของส่วนรวมนั้น พระเจ้าอยู่หัวได้ทรงแสงเงาให้เราดู และทรงเตือนพวกเราด้วยให้ยึดสิ่งนี้ได้ เพราะเป็นเรื่องจำเป็น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เป็นเรื่องที่มีคุณค่า

มีความสุจริต และความกตัญญู

ข้อที่ ๘ พึ่งตนเอง ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง

เอาเรื่องที่ ๒ ก่อน ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง อย่าไปอิงฉ้อเพื่อนร่วมงาน ใครดีใครเก่งนี้สนับสนุนครับ มีนายบางคนไปอิงฉ้อลูกน้อง ใ้ฉันจะล้าหน้าแล้ว หรืออะไร แล้วเป็นความคิดที่ต่ำช้าที่สุด ตรงข้ามถ้าเขาเก่งจริงสนับสนุนเขาเลย นี่คือนี่ที่ควรทำกัน

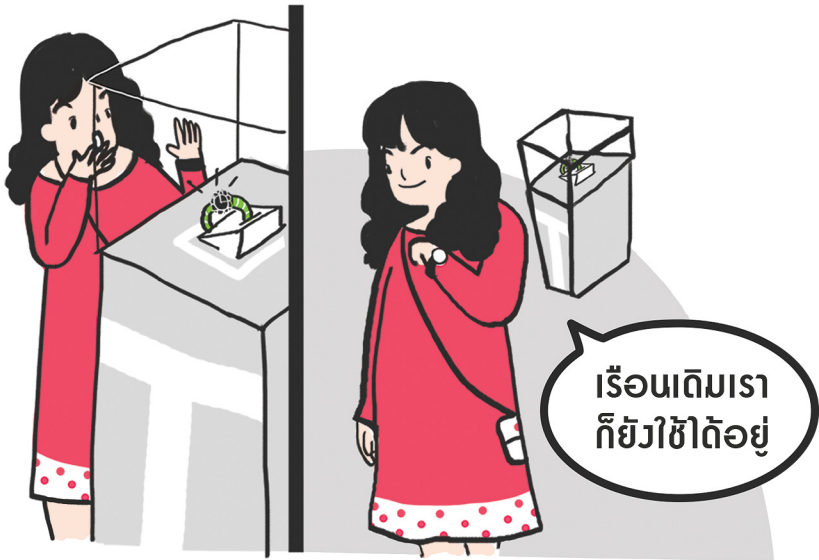
มีอีกคนหนึ่ง ผมเรียกเขาว่า ผมบอกให้เขาเลือกเอาว่าจะให้ผมไล่ออกจากราชการหรือเขาจะลาออกเอง เขาถามว่าเขาทำผิดอะไร ประพฤติตัวไม่เหมาะสม เพราะฉะนั้นผมจะไล่เขาออก เพราะเขาจะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต เขาบอกนายพุกบ้าง ไล่เขาออกเพื่อให้เขาประสบความสำเร็จในชีวิต เพราะกลางคืนแกล่เล่นคนตรี กลางวันแกมาหลับ พะว้าพะวัง อยากรเป็นนักดนตรีก็อยาก อยากรเป็นข้าราชการเคิบใหญ่ก็อยากเป็น แต่เสร็จแล้วผมบังคับแกจนได้ อีกอาทิตย์หนึ่งถัดมาแกลาออก มายืนใบลาออก ผมบอกเออ ขอแสดงความยินดีด้วย แล้วลี้จะประสบความสำเร็จในชีวิต สามปีถัดมา มีรถเบนซ์เข้ามาในสำนักงานผม มีคนๆ หนึ่งเดินลงมาจากรถมาหาผมในห้องทำงานแล้วทูลดตัวลงกับพื้น กราบมาบนตัก คือเขาคนนั้น ใครรู้ไหมครับ ทวีพงษ์ มณีนิล คนเพชรบุรี นี่แหละ พุกแล้วขลุ่ย หมอจีเนี่ยสทางค่านคนตรี แต่คักข้าราชการไม่ออกอยากมันหั่งคู้จับปลาสองมือ ผมนั่งคู้ไอ้หมอนี่คนตรีคักว่าราชการ รับราชการมันไม่มีทางแทนผมไปได้ แต่คนตรีผมสู้มันไม่ได้ เอออออกไปคักว่า สามปีเป็นเศรษฐีเลย แต่สุดท้ายไปโดนยิงตายอันนี้ก็ช่วยไม่ได้เห็นไหมครับ เงินนะครับ เงินทำให้เกิดความสุข เงินมันก่อให้เกิดความทุกข์ด้วยเช่นกัน

เพราะฉะนั้นเรื่องความกตัญญูเรื่องการพึ่งตนเองส่งเสริมคนดีคนเก่งต้องทำให้ได้

พึ่งตนเองก็คือเศรษฐกิจพอเพียง **เศรษฐกิจพอเพียงนี้พระเจ้าอยู่หัวบอกว่าคำที่สำคัญที่สุดในเรื่องราวที่อธิบายมานี้ คือคำว่า "พอ" ทุกคนต้องกำหนดเส้นความพอ**

ให้กับตนเองให้ได้ และยึดเส้นนั้นไว้เป็นมาตรฐานของตนเอง คำว่าพอนั้นก็ต้องคู่ตัวเอง คุรายได้ของตัวเอง คุยัคความสามารถของตัวเอง และยึดเส้นนั้นให้เหมาะสม ไม่ใช่เห็นเพื่อนเขาเป็นอย่างนี้ ฉันอยากมีบ้าง เห็นเขาที่รดเราอยากมีบ้าง ไม่มีเงินก็ไปกู้หนี้ยืมสิน ไปกู้สหกรณ์อะไรต่ออะไร สองรอบสามรอบขึ้นมา แล้วผลสุดท้ายอย่างไร ทุกข์ เพราะ ฉะนั้นอย่าเอา ให้กลับอยู่ที่ความพอดี

เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่กลับไปปลูกถั่วปลูกงาทำเกษตร ไม่ใช่ แต่ถ้ามีที่ก็เชิญเถอะ แต่เศรษฐกิจพอเพียงคือการวางเส้นทางชีวิตของตัวเอง ตั้งวิถีชีวิตให้เป็นวิถีชีวิตแบบ ไทยๆ ซะ วิถีชีวิตเรียบง่าย ธรรมดา เดินเส้นทางสายกลาง ท่านสอนมาตลอด เพียงแต่ ว่าเราลืมนะ เราละไป อยู่เรื่อยๆ ธรรมดา ไม่เห็นว่ามีปมค้อยอะไรทั้งสิ้น เพราะฉนั้น การพึ่งตนเองนั้นเป็นสิ่งสำคัญ

พึ่งตนเอง ส่งเสริมคนดี และคนเก่ง

ข้อที่ ๔ รักประชาชน

ตอนที่พระองค์ท่านรับสั่งให้ผมไปจคมูลนิธิชัยพัฒนา ผมไปที่ กทม. (ศาลาว่าการกรุงเทพบานคร) เอง เราไม่อยากใช้อภิสิทธิ์อะไรทั้งสิ้น **เพราะยังอยู่ใกล้เจ้านาย** **ยิ่งต้องทำตัวให้ธรรมดาตามรอยเบื้องพระยุคลบาท** ก็ไปแจ้งเหมือนบุคคลธรรมดาทั่วไป ก็มีเจ้าหน้าที่ของ กทม. เขามาสอบสวน ถามบอก ทำไมนายยกขโมยมาเอง ผมก็บอกนายยกงานเยอะมาไม่ได้เลยมอฉันทะมา บ้านอยู่อำเภออะไร บอกอยู่อำเภอคูสิต บ้านเลขที่เท่าไร ไม่รู้ เขาก็ เอ อะไรบ้านไม่มีหลักแหล่งแล้วมาตั้งมูลนิธิได้อย่างไร สอบสวนได้ผม ค่อ ไล่ไปเรื่อย ทำอาชีพอะไรบอกไม่รู้จริงๆ ว่าอาชีพอะไร แต่เห็นทำหลายอย่าง ก็ตอบไปอย่างนั้น เจ้าหน้าที่เขาก็บอก อะไรบ้านก็ไม่มีเป็นหลักแหล่ง อาชีพก็ไม่มี แล้วเขาก็เลื้อยไปเรื่อยจนกระทั่งไปเห็นชื่อผู้ยื่นจริงๆ และผมเป็นแค่ตัวแทนเท่านั้นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมอบอำนาจมา อู๋ย อย่าให้ท่านมานะ มายุ่งคายเลย ขออย่ามาเลย จัดการให้เสร็จ ค่าจดทะเบียนสามสิบบาท ขอบริจาคเป็นคนแรกได้ไหม แล้วคลงวันนั้นฟรีสามสิบบาทแกควักออกมาด้วยความตกอกตกใจมากเลย

ก็กลับมากราบบังคมทูล นี่พ่อเขาถามว่าอาชีพอะไร ข้าพระพุทธเจ้าตอบไม่ได้

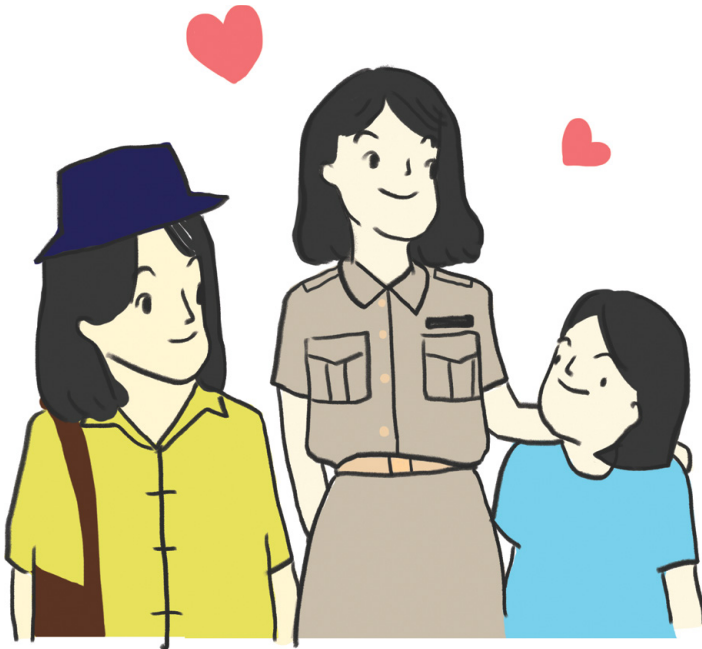
พระองค์ท่านตอบว่า คราวหลังถ้าเค้าถามว่าฉันทำอาชีพอะไร ให้ตอบว่า "ทำราชการ" ผมเล่าครั้งนี้เพื่อมาสู่พวกเราขณะที่พระองค์ท่านทำราชการ พวกเรานี้ทำอะไร **"รับราชการ"** ใซ้หรือเปล่า รับจากพระองค์มาเพื่อทำต่อ

พระองค์ท่านทรงรักประชาชน ทำงานเพื่อประชาชน **คนที่รับราชการ ถือว่ารับงานของราชามาทำต่อ สิ่งแรกที่ต้องทำ คือต้องรักประชาชน ทำงานเพื่อประชาชน**

เรารับราชการ เราต้องรักผู้มารับบริการ ถ้าเราขาดความรักครั้งนี้ รู้รักสามัคคี ก็มีคำว่า "รัก" อยู่ด้วย ถ้าเราไม่มีจิตสำนึก อันนี้ป่วยการ เราเป็นข้าราชการที่ดีไม่ได้หรอก ประชาชนมาถึงหน้าเคาน์เตอร์เห็นหน้าเราก็หงิกไปแล้ว โธ่เขากลับเราอยู่แล้ว

สถานที่ราชการ ใครก็ตัวสั้น ไปเจอการต้อนรับที่แย่รีบกลับไปเลย จะฟังใครได้ ว่าเหว
 แคไหน ปียวาวา รักประชาชนก็แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งหมด แล้วบุญกุศลนี้มีจริง
 เชื้อผมสิ

พระพุทธเจ้าสอนว่าปลูกต้นไม้แล้วได้ลูกมะม่วง ไม่ใช่ปลูกมะม่วงแล้วได้
 ทุเรียนไม่ใช่ **คุณปลูกความดี คุณได้ความรักกลับมาแน่นอนที่สุด** ภาษาฝรั่งก็มีสุภาษิตนี้
 มีก็ฟ มีเทค ถ้ายูก็ฟแล้วยูเทค อยากให้เขาค่าเราก็เดินไปค่าแม่เขาก่อนเดี๋ยเขาก็ค่า
 กลับมา ง่ายที่สุด ถ้าผมเดินไปข้างล่างยกมือไหว้ใครสักคน คุณก็ยกมือไหว้ผมตอบ แน่
 นอนที่สุดเลย ไม่ใช่ยกมือไหว้เสร็จ ไร่บ้าไหว้ฉันทำไม อันนั้นคุณก็บ้าแล้ว เพราะฉะนั้น
 การรักประชาชนนั้นผมคิดว่าเป็นหัวใจ

รักประชาชน

ข้อที่ ๑๐ การเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน

พระเจ้าอยู่หัวรับสั่งว่ารู้ไหมบ้านเมืองอยู่รอดมาได้ทุกวันนี้เพราะอะไร เพราะคนไทยเรายังให้กันอยู่ คำสั้นๆ คำเดียว "เรายังให้กันอยู่" คนในครอบครัวยังช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่ คนในชุมชนยังเอื้อกันอยู่ ข้าราชการยังให้บริการแก่ประชาชน เวลาเกิดทุกข์ยากที่ไหน ทุกคนยังรวมตัวกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่ อันนี้เป็นสังคมที่หาไม่ได้ในโลก

ฝรั่งแม้กระทั่งคนในครอบครัวก็ตัวใครตัวมัน ไม่มีหรือที่จะไปนั่งช่วยกัน คกเย็นมา เขี่ยขอกินข้าวด้วยส้อมมือ ไม่ได้หรือ ตัวใครตัวมันทั้งนั้นอย่างเมืองไทยนี้ไปถึงจะเอาอะไรก็ได้ เดินเข้าไปที่ไหนก็มีข้าวกินแล้ว นืออย่าไปหาที่ไหนเลยครับ ความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่นั้น เป็นคุณสมบัติของเราที่จะต้องมี

การเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน

ผมตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานของผมเสมอว่า เวลาใครเขามาติดต่อกับเรา เขาจะได้หรือไม่ได้อะไรจากเรา แต่หลักอย่างหนึ่งที่เขาจะได้คือเขาจะต้องเดินยิ้มออกไปจากสำนักงานของเรา ถึงแม้จะปฏิเสธเขา ไม่ให้เขาก็ให้เขาเดินยิ้มออกไปไม่ต้องไปค่าทอนไม่ต้องไปกระแนะกระแหนอะไรใดๆ ทั้งสิ้น มันก่อประโยชน์อะไรเล่า ฝึกซะให้ชิน แล้วก็ทำได้

//

พระเจ้าอยู่หัวเวลาทำอะไร
ทรงมุ่งมั่นมาก
เรื่องความขยันไม่ต้องพูด
ทรงงานไม่มีวันเสาร์วันอาทิตย์
ไม่มีเวลากลางวันกลางคืน

คำที่พ่อสอน

"ในหลวงรัชกาลที่ ๘" มีรับสั่งข้อคิดดีๆ
ในวันที่ท้อแท้กับงาน!!

คร.สุเมธ ตันติเวชกุล ได้เล่าให้ฟังว่า ตอนนั้นผมกำลังทำงานอยู่ในสภาพจิตใจที่แย่มาก มันไม่มีกำลังใจจะทำอะไร ท้อแท้กับงานมาก ไม่มีใครเข้าใจ เหมือนทำดีแต่ไม่ได้ดี ในหลวงท่านทรงเสด็จมาพอดีและท่านได้เห็นสีหน้าผมไม่ค่อยจะสู้ดีนักท่านได้สอบถามจนได้ความว่าผมกำลังท้อแท้กับงานท่านจึงตั้งคำถาม และรับสั่งว่า

ท่านสุเมธเคยขายเศษเหล็กไหม เศษเหล็กเรานั้น เวลาเราขายคุณค่ามันค่ามาก คงได้เงินมาไม่กี่บาท แล้วถ้าเราเอาเศษเหล็กเหล่านั้นมาหลอมรวมกันเวลาหลอมนี้เศษเหล็กมันคงรู้สึกร้อนมากพอหลอมเสร็จเราเอามาทำเป็นคาน คงต้องนำมาตีให้แบนอีก เวลาตีก็ต้องเอาไปเผาด้วย เผาไป ตีไปหลายๆ รอบ จนกว่าจะเป็นรูปคานที่เราต้องการ ต้องผ่านความเจ็บปวด ความร้อนอยู่นานแถมเมื่อเสร็จ ถ้าจะให้สวยงามตั้งใจก็ต้องนำไปแกะสลักลวดลาย เวลาที่แกะสลักลวดลายก็ต้องใช้ของมีคมมาตีให้เป็นลวดลายอีก แต่เมื่อเสร็จสมบูรณ์เป็นคานที่งดงาม ก็จะมีคุณค่าสูงมาก ถ้าเทียบกับเศษเหล็กก็定会ต่างกันลิบลับ จะเห็นว่ากว่าที่เศษเหล็กธรรมดาๆ ไม่มีคุณค่ามากนักจะกลายเป็นคานอันงดงามนั้นต้องผ่านอุปสรรคมากมายและความเจ็บปวดต่างๆ กว่าที่จะประสบความสำเร็จ ดังนั้นขอให้จงจำไว้อย่างหนึ่งว่า

"ใครที่ไม่เคยถูกตี ถูกทุบ หรือเจอเรื่องราวร้ายๆ ในชีวิตมาเลยนั้น ชีวิตนี้ก็จะขยับยกที่จะประสบความสำเร็จ"

กรณีตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน

กรณีตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ๑๐ เรื่อง เป็นเหตุการณ์ทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน และวิธีการจัดการเมื่อเผชิญปัญหาทางจริยธรรม โดยจำลองสถานการณ์การปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามประมวลจริยธรรมฯ มีผู้เชี่ยวชาญวินิจฉัยว่าสถานการณ์ดังกล่าว ข้าราชการสามารถทำหรือไม่เสี่ยงต่อการประพฤติผิดตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อใด พร้อมแนบปฏิบัติเมื่อเกิดสถานการณ์นั้นๆ ขึ้นกับตัวเองประกอบด้วยเหตุการณ์ ๑๐ เรื่อง คือ

เรื่องที่ ๑ กล้าแย้งในเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

เรื่องที่ ๒ การใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวคนโดยมิชอบ

เรื่องที่ ๓ ของขวัญปีใหม่

เรื่องที่ ๔ การละเมิดลิขสิทธิ์

เรื่องที่ ๕ ความเป็นธรรมในการให้บริการ

เรื่องที่ ๖ ความเป็นกลางทางการเมือง

เรื่องที่ ๗ การเผยแพร่ข้อมูลประชาชน

เรื่องที่ ๘ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

เรื่องที่ ๙ การละเมิดหลักศีลธรรม

เรื่องที่ ๑๐ การคัดลอกผลงานทางวิชาการ

เรื่องที่ ๑ กล้าแย้งในเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

วิโรจน์ประธานคณะกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์ในหน่วยงานราชการ ได้วางแผนและออกกฎเกณฑ์ การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทที่เขาเป็นหุ้นส่วนอย่างลับๆ ไฟศาลผู้ได้บังคับบัญชาของนายวิโรจน์ตรวจพบเข้า จึงต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ของทางราชการไว้ แต่กังวลว่าจะส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานของคน เรื่องมาถึงวันสรุปผลบนโต๊ะประชุม เขาจะตัดสินใจทำเช่นไรต่อไป...

กล้าแย้งในเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

ข้อสรุป : การที่นายไพศาลมีความคิดเห็นคัดค้านผู้บังคับบัญชาในที่ประชุมโดยยึดมั่นในหลักการและความถูกต้องเป็นสำคัญ ถือว่าเป็นการปฏิบัติตาม*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๑(๔) ซึ่งนอกจากการคัดค้านแล้วควรจัดทำบันทึกคำคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุม หรือในเรื่องนั้นแล้วแต่กรณีเพื่อให้สามารถเป็นหลักฐานป้องกันการมีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำดังกล่าว นอกจากนี้นายไพศาลยังมีการกระทำที่สอดคล้องกับ*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๔(๗) กล่าวคือได้ตรวจพบว่าหลักเกณฑ์การจัดซื้อครุภัณฑ์ที่กำหนดนั้นอาจมีการ "ลือคสเปค" โดยไม่ทราบมาก่อนว่าบริษัทที่มายื่นเป็นบริษัทที่นายวิโรจน์ผู้บังคับบัญชามีส่วนได้เสีย แสวงถึงการเป็นผู้มีความละเอียดรอบคอบ มีความรับผิดชอบและใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมาตามข้อมูลหลักฐานที่ปรากฏ

ส่วนนายวิโรจน์ถือว่าได้กระทำการฝ่าฝืน*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๖(๗) ที่ว่าต้องไม่เสนอหรืออนุมัติโครงการการดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้รับประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เหตุเพราะได้มีการวางแผนออกกฎเกณฑ์การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อให้บริษัทที่ตนเองเป็นหุ้นส่วนได้ผลประโยชน์จึงถือว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและเป็นการกระทำที่ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

.....

เรื่องที่ ๒ การใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวโดยมิชอบ

อาทิตย์ได้รับการเสนอราคาพิเศษสำหรับค่าประกันรถยนต์ใหม่ ๓๐ คืน ของหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่จากพรพิมลลูกพี่ลูกน้องของเขา พร้อมข้อเสนอการบริการประกัน รถฟรีให้กับรถยนต์ส่วนบุคคลของอาทิตย์ เรื่องราวจะเป็นอย่างไรต่อไป หน่วยงานจะซื้อ ประกันภัยราคาพิเศษด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัวของอาทิตย์หรือไม่และอาทิตย์จะรับสิทธิ ประโยชน์ส่วนตัวอะไรอีกไหมและพรพิมลจะได้รับคำตอบอย่างไร...

การใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวโดยมิชอบ

ข้อสรุป : ถ้าคุณเป็นอาทิตย์คุณจะได้ของเหล่านี้ไว้เองหรือไม่? จากตัวอย่างนี้สอดคล้องกับ *ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๕ ที่ว่าด้วยการแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ นายอาทิตย์ทำถูกที่ไม่รับข้อเสนอของพรพิมล และให้พรพิมลส่งเรื่องตามขั้นตอนเพราะการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลพินิจให้คุณให้โทษแก่บุคคลนั้นๆ ถือเป็น การฝ่าฝืน *ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๕(๑) และต้องยึดประโยชน์ของทางการและประโยชน์ส่วนรวมตามข้อ ๕(๔)

.....

เรื่องที่ ๓ ของขวัญปีใหม่

วิชัยผู้ประมุขงานสร้างตึกสำนักงานของสถานที่ราชการแห่งหนึ่งเดินทางมาเพื่ออวยพรปีใหม่ให้กับนายสุทิน รองอธิบดีผู้ดูแลโครงการการสร้างตึกที่นายวิชัยเคยประมูลได้ นายวิชัยยื่นกระเช้าผลไม้พร้อมกับคะยั้นคะยอให้นายสุทินรับซองเงินสดที่เป็นสินน้ำใจเล็กน้อยสำหรับเพื่อนๆ ข้าราชการในส่วนที่ดูแลโครงการนี้ให้นำไปแบ่งกัน นายสุทินจะอย่างไรดีกับเหตุการณ์นี้...

ของขวัญปีใหม่

ข้อสรุป : ถึงแม้ว่าประชาชนมีความตั้งใจที่จะนำของขวัญมาให้ข้าราชการตามธรรมเนียมปฏิบัติแต่ต้องระวังมูลค่าของขวัญแต่ละราย จะต้องจ่ายไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ตามที่มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้หากท่านไม่ทราบที่มา ราคา หรือไม่แน่ใจว่าของขวัญชิ้นนั้นๆ จะรับไว้ได้หรือไม่ ท่านไม่ควรรับของขวัญนั้น สอดคล้องตาม*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๖ (๑) คือข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยเฉพาะไม่เรียกร้อยหรือยอมรับของขวัญของคนเอง รับผิดชอบต่อญาติหรือให้คนอื่นรับแทนคน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการปฏิบัติหน้าที่ ยกเว้นเป็นการให้โดยธรรมเนียมปฏิบัติหรือที่ให้ความประเพณีอย่างเหมาะสมแก่บุคคลทั่วไป

.....

เรื่องที่ ๔ การละเมิดลิขสิทธิ์

ศุภกิจข้าราชการหน้าใหม่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างมากหลังจากรับราชการได้ไม่นาน ศุภกิจเห็นว่าคอมพิวเตอร์ในหน่วยงานมีระบบปฏิบัติการที่ช้า จึงนำระบบปฏิบัติการที่ลอกเลียนจากโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์มาทดลองใช้ ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานได้เร็วขึ้น เพื่อนร่วมงานจึงขอให้ศุภกิจลงโปรแกรมดังกล่าวในเครื่องคอมพิวเตอร์ของพวกเขาบ้าง ศุภกิจยินดีและภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนข้าราชการ แต่สิ่งที่ศุภกิจทำกลับเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง...

การละเมิดลิขสิทธิ์

ข้อสรุป : การกระทำของนายศุภกิจข้างคั้น แม้จะทำให้คอมพิวเตอร์ของหน่วยงานใช้งานได้ดีขึ้น แต่ก็ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ส่วนราชการอาจถูกฟ้องร้องทางกฎหมายอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานได้ หากท่านเห็นเพื่อนร่วมงานปฏิบัติอย่างเหตุการณ์ข้างคั้น ท่านควรชี้แจงให้เพื่อนของท่านเข้าใจถึงผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นและเป็นการกระทำฝ่าฝืน*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๗(๑) ด้วย

กรณีของการส่งเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ให้กันทางอีเมลนั้น นอกจากเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์แล้ว ยังเป็นการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ในการเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้อื่นและการรับ-ส่งเอกสารราชการควรรีใช้อีเมลของหน่วยงานราชการเท่านั้น

.....

เรื่องที่ ๕ ความเป็นธรรมในการให้บริการ

นางสาวเรยานักแสดงละครโทรทัศน์ชื่อดังเดินทางมาติดต่อบริการที่ส่วนราชการแห่งหนึ่ง ขณะนั้นเองมีหญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ พระภิกษุ และชายคาบอดเดินเข้ามาภายในสำนักงานเจ้าหน้าที่จึงจัดช่องทางพิเศษให้บุคคลเหล่านั้นได้รับบริการก่อน เธอจึงให้ผู้จัดการส่วนตัวไปพูดคุยกับเจ้าหน้าที่เพื่อขอเข้าช่องทางพิเศษบ้าง เจ้าหน้าที่หยุดคิดชั่วครู่แล้วบอกกับผู้จัดการส่วนตัวของเธอว่า...

ความเป็นธรรมในการให้บริการ

ข้อสรุป : จากเหตุการณ์นี้ เป็นไปตาม*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๘(๗) ที่ว่าด้วยการให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคล ผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมยกเว้นเป็นการดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือเป็นการส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการปฏิบัติที่สมเหตุสมผล เป็นธรรม เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน ซึ่งหน่วยงานราชการใดเห็นว่าผู้รับบริการควรได้รับการบริการเป็นกรณีพิเศษเช่น หญิงตั้งครรภ์ คนชรา ผู้พิการ รวมไปถึงพระภิกษุและแม่ชี ควรเปิดเป็นช่องทางพิเศษหรือช่องทางฉุกเฉิน และประกาศให้ผู้รับบริการทราบเป็นการทั่วไป

ในส่วนของเรยา ทางเจ้าหน้าที่จะต้องอธิบายให้ผู้จัดการส่วนตัวเข้าใจว่าต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของทางราชการ เพราะเราไม่อยู่ในข่ายที่ควรได้รับการบริการในช่องบริการพิเศษ แม้จะเป็นนักแสดงชื่อดังก็ต้องได้รับการบริการในช่องประชาชนทั่วไป โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่เอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดเป็นพิเศษ

.....

เรื่องที่ ๖ ความเป็นกลางทางการเมือง

เทศกาลหาเสียงก่อนการเลือกตั้งมาถึงช่วงโค้งสุดท้าย สุทธิหัวหน้าหน่วยราชการแห่งหนึ่งให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวโดยแสดงความเห็นด้วยและชื่นชอบพรรคการเมืองที่มีนโยบายขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการในสัดส่วนที่มากกว่า ในเวลาต่อมามีจดหมายขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ราชการเพื่อเผยแพร่นโยบายของสองพรรคดังกล่าวมายังสุทธิทันทีที่สุทธิเห็นจดหมายของพรรคการเมืองที่ชื่นชอบ เขารีบดำเนินการตอบกลับและให้ความร่วมมือ หากแต่จดหมายอีกฉบับของอีกพรรคการเมืองหนึ่งกลับถูกวางทิ้งไว้ ต่อมาสุทธิรู้สึกสับสนในสิ่งที่ตัวเองทำลงไป แล้วเขาจะอย่างไร...

ความเป็นกลางทางการเมือง

ข้อสรุป : ตาม *ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๘ ที่ว่าข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และเป็นกลางทางการเมือง ซึ่งตามข้อ ๘(๔) ได้ขยายความเพิ่มเติมว่าต้องระมัดระวังในการให้สัมภาษณ์อภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์ใดๆ อันอาจกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ

สำหรับกรณีให้พรรคการเมืองที่ขึ้นชื่อขอมมาใช้สถานที่ราชการเผยแพร่นโยบายพรรค นอกจากไม่วางตนเป็นกลางแล้วยังต้องระวังเกี่ยวกับมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

นอกจากนี้ตาม *ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๑๑ ข้าราชการจะต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วย

.....

เรื่องที่ ๗ การเผยแพร่ข้อมูลประชาชน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลจากบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ติดต่อมายังอัมพรเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนราษฎรเพื่อขอข้อมูลติดต่อวิภาวิจิตต์เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีของบริษัท ซึ่งฉ้อโกงเงินของบริษัทไป โดยอ้างว่าวิภาวิจิตต์ให้ข้อมูลส่วนตัวที่เป็นเท็จกับบริษัท อัมพรจะต้องทำอย่างไรต่อไป...

การเผยแพร่ข้อมูลประชาชน

ข้อสรุป : หากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลของบริษัทเอกชนต้องการข้อมูลส่วนตัวอย่างบริสุทธิ์ใจ และไม่ต้องการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นควรต้องมีหลักฐานมายืนยันให้ครบถ้วนตาม *ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๘ ระบุให้ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด และรวดเร็วไม่ถ่วงเวลา ให้เนิ่นช้า และใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ทันการณ์ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

แต่หากไม่มีหลักฐานเอกสารมาแสดง ถ้าอัมพรให้ข้อมูลของวิภาวีไปก็อาจฝ่าฝืน *ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๘ (๑) คือใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น เช่นอาจใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายทรัพย์สินส่วนบุคคลหรือไม่ ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์แบบนี้ ข้าราชการควรชี้แจง และแสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์อันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ต้องไม่อนุญาติ หรือไม่อนุญาติตามที่บุคคลร้องขอ

.....

เรื่องที่ ๘ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

กรรชัยข้าราชการหนุ่มในหน่วยงานของราชการแห่งหนึ่งวางแผนจะไปเที่ยวสิงคโปร์กับแฟนสาวในช่วงสุดสัปดาห์ ระหว่างการเขียนรายงานซึ่งมีกำหนดส่งในตอนเย็น กรรชัยได้รับข้อความ MSN จากแฟนสาวถามถึงความคืบหน้าเกี่ยวกับการจองที่พักและสถานที่ที่จะไปเที่ยว กรรชัยจึงตัดสินใจพักการเขียนรายงานแล้วเริ่มค้นหาข้อมูลจนเรียบร้อย ซึ่งก็เกือบจะถึงเวลาเลิกงาน รายงานของกรรชัยจะเสร็จทันที่หรือไม่...

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อสรุป : การกระทำของกรรชัชนี ถือเป็นการฝ่าฝืน*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๑๐(๑) ข้ำราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ให้เกิดผลดี จนสุดกำลัง การที่กรรชัชนีพักการเขียนรายงาน ก่อนที่รายงานจะเสร็จ และยังใช้คอมพิวเตอร์ ของทางราชการไปในทางส่วนตัว ถือเป็นการฝ่าฝืน*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๑๐(๒) ที่ว่า ข้ำราชการพึงใช้งบประมาณ ทรัพย์สินสิทธิ และประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ด้วยความ ประหยัด คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย และข้อ ๕(๒) ที่ว่าข้ำราชการต้องไม่ใช้เวลาราชการ เงินทรัพย์สิน สิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ ฯลฯ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือทำให้ ผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

นอกจากนี้ การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของราชการไปในทางส่วนตัว เช่น เล่น MSN, Facebook หรือใช้เวลางานท่องเว็บไซต์ต่างๆ ก็ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมฯ ความที่กล่าวถึงนี้ด้วย หากผู้ใดพบเห็นการกระทำดังกล่าวควรมีการทักท้วง และหากยังคงมีการกระทำผิดอยู่ควรรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบ

.....

เรื่องที่ ๙ การละเมิดหลักศีลธรรม

อภิชัยหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์หน่วยงานราชการแห่งหนึ่งรับจิราพรให้เป็นข้าราชการในหน่วยงานของเขา ด้วยความที่จิราพรเป็นคนหน้าตาดี สวยเก่ง มีความสามารถ จึงเป็นที่ชื่นชอบของข้าราชการหนุ่มๆ ในหน่วยงานหลายคน รวมถึงนายอภิชัย ที่ให้ความสนิทสนมและปฏิบัติเกินกว่าการเป็นหัวหน้าและลูกน้อง ต่อมาไม่นานจิราพรได้รับการพิจารณาปรับขึ้นเงินเดือนจนเป็นที่ผิดสังเกต เพราะไม่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สร้างความงงงวยให้กับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างมาก เกิดอะไรขึ้นกับจิราพรและอภิชัย...

การละเมิดหลักศีลธรรม

ข้อสรุป : จากเหตุการณ์ครั้งนี้จะเห็นว่าความสัมพันธ์ของอภิชนและจิราพร กระทำผิดตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๒(๑) คือละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อนี้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาส่วนราชการในทุกระดับชั้น จะต้องควบคุมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามหลักศีลธรรมอย่างเคร่งครัด การปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชาถือว่าเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม นอกจากนี้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชา จะต้องสนับสนุน ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีผลงานดีเด่น ขยันขันแข็ง โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชังแต่กรณีที่เกิดข้อขัดแย้งตามหลักประมวลจริยธรรมกับหลักศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการสามารถเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัยได้ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๗(๒)

.....

เรื่องที่ ๑๐ การคัดลอกผลงานทางวิชาการ

ชัยยุทธข้าราชการของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งต้องการเสนอขอเลื่อนตำแหน่ง โดยคุณสมบัตินี้ข้อหนึ่งของการพิจารณา คือ จะต้องส่งผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นข้อที่ชัยยุทธหนักใจมากที่สุดและคุณสมบัตินี้ก็ทำให้ชัยยุทธไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในการพิจารณาครั้งที่แล้ว หลังจากพยายามเขียนงานมาหลายสัปดาห์ ชัยยุทธตัดสินใจไปที่ห้องสมุดของหน่วยงานราชการเกิดอะไรขึ้นหลังจากนั้น...

การคัดลอกผลงานทางวิชาการ

ข้อสรุป : การกระทำของนายชัยยุทธ เป็นการฝ่าฝืน*ประมวลจริยธรรมฯ* ข้อ ๘(๖) ข้าราชการต้องไม่ไปคัดลอก หรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง โดยไม่ระบุแหล่งที่มา ในส่วนผลงานที่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณะโดยลงใน website หรือ intranet เพื่อเป็นช่องทางให้มีการตรวจสอบและคัดค้าน หากมีการลอกเลียนผลงานการได้มาซึ่งผลงานทางวิชาการด้วยการว่าจ้างให้ผู้อื่นทำหรือคัดลอกผลงานของคนอื่นมาเป็นผลงานของตนเอง ถือเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ข้าราชการต้องใช้ความสามารถ ความระมัดระวัง ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด โดยมุ่งประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มความสามารถ กรณีดังกล่าวชัยยุทธ นอกจากจะไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งแล้ว ยังมีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงอีกด้วย

.....

//

พระเจ้าอยู่หัวเวลาทำอะไร
ทรงมุ่งมั่นมาก
เรื่องความขยันไม่ต้องพูด
ทรงงานไม่มีวันเสาร์วันอาทิตย์
ไม่มีเวลากลางวันกลางคืน

ภาคผนวก

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

คำปรารภ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๘ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินการเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ได้พิจารณาโดยถี่ถ้วนแล้วเห็นว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ข้าราชการแผ่นดินในส่วนที่ตนรับผิดชอบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม ดังนั้น การใช้อำนาจเพื่อให้หน้าที่ที่ตนรับผิดชอบคล่อง ข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจึงต้องมีคุณธรรมซึ่งเป็นการอันพึงทำ เพราะนำประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมและตนเอง และศีลธรรมซึ่งเป็นการอันพึงเว้น เพราะเป็นโทษแก่ส่วนรวมและตนเอง ประกอบกันขึ้นเป็นจริยธรรม ข้าราชการพลเรือนอันเป็นความประพฤติที่ศิ่งาม สมกับความเป็นข้าราชการ

อนึ่ง มาตรา ๒๘๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๘ และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในค่านจริยธรรมรวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๘

คั้งนั้น บุคคลผู้ค้ำรงค้ำแหน่งข้ำราชการพลเรือนทุกค้ำแหน่งจึงมีหน้าที่ค้ำเนินการให้เป็นไปค้ำตามกฎหมายเพื่อรักษำประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีค้ำเป็นค้ำกลางค้ำทางการเมือ่ง อำนวยค้ำความสะดวก ให้บริการแก่ประชาชนค้ำตามหลักธรรมมาภิบาล โดยจะค้ำต้องยึดมั่นในค้ำนียมหลักของมำตรฐำนจริยธรรมสำหรับผู้ค้ำรงค้ำแหน่งค้ำทางการเมือ่ง และเจ้ำหน้าที่ของรัฐ ๕ ประการ ของสำนักงำนผู้ตรวจการแผ่นดิน คั้งนี้

(๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

(๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ

(๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

(๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

(๕) การให้บริการแก่ประชาชนค้ำด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ

(๖) การให้ข้อมูลข้ำวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

(๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงำน รักษำมำตรฐำน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหำกษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

เพื่อให้เป็นไปค้ำตามค้ำวมในมำตรำ ๒๗๘ ของรัฐธรรมนุญแห่งรำนชำนอำจกรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบค้ำนียมหลักสำหรับผู้ค้ำรงค้ำแหน่งค้ำทางการเมือ่งและเจ้ำหน้าที่ของรัฐ อันผู้ตรวจการแผ่นดินได้ให้ค้ำแนะนำให้หน่วยงำนค้ำงหลายถือปฏิบัติ ก.พ. โดยค้ำวมเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงก้ำหนดมำตรฐำนค้ำงจริยธรรมขึ้นเป็นประมำลจริยธรรมข้ำราชการพลเรือน เพื่อให้ข้ำราชการค้ำงหลายเกิดสำนึกลึกซึ้งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้ำราชการควรแก่ค้ำวมไว้ว้ำงใจและเชื่อมั่นของปวงชน

และคำทรงคนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สัมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลางไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันครบเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้

"ประมวลจริยธรรม" หมายความว่า ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ฉบับนี้

"ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน

"หัวหน้าส่วนราชการ" หมายความว่า รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค

"คณะกรรมการจริยธรรม" หมายความว่า คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

"ของขวัญ" หมายความว่า ของขวัญตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

หมวด ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อ ๗ ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรมโดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลียมประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใดของข้าราชการอาจขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการต้องไม่กระทำการดังกล่าว หรือหากกำลังกระทำการดังกล่าว ต้องหยุดกระทำการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการนั้นมิได้

(๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการและหรือคณะกรรมการจริยธรรมโดยพลัน

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมต้องรายงานต่อปลัดกระทรวงหรือผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และหรือคณะกรรมการจริยธรรม

(๓) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ ได้รับค่าตอบแทนและไม่ได้รับค่าตอบแทนในนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้นๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

ความในข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้า และการมีนิติสัมพันธ์อื่นในทำนองเดียวกันด้วย

(๕) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้

(๑) อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่นของรัฐด้วย จะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นจากการกระทำทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือข้าราชการอื่น ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ เยี่ยงที่ปฏิบัติในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสมของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบโดยให้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่สามารถก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ในกรณีที่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาบันทึกเรื่องเป็นลาย

ลักษณะอักษรตามคำสั่งเพื่อให้ผู้พิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะ เป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์กับประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่ง ของขวัญแทนคนหรือญาติของคน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้ โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช่ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมี อกติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือ สัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือ ประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๗ ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย อย่างตรงไปตรงมา โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบ ด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการ จริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไป ได้ต่อเมื่อได้ข้อยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วน เกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็น ลายลักษณ์อักษรไว้

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้ หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ ให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

(๔) ไม่เลียงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับ ผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมมิให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลียงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนคนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน

(๖) เมื่อทราบว่ามีกรณีละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๘ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้สุจริต โดยไม่หลีกเลียง ละเลย หรือละเว้นการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือก่อภาระหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา อบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(๕) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือ การวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(๕) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าที่ผู้ใด

(๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

ข้อ ๘ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

(๒) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาต หรือไม่อนุวัติตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคลร้องขอตามกฎหมายเว้นแต่การอันคณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองได้กำหนดคยกเว้นไว้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

ข้อ ๑๐ ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มกำลังความสามารถ

(๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัด คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย

(๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมักระวังในการปฏิบัติหน้าที่ ตามคุณภาพ

และมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบอบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ ๑๒ ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวิจัย

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องสนับสนุนส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถและขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

หมวด ๓

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

ข้อ ๑๓ ก.พ. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างทั่วถึงและจริงจัง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การบังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการจริยธรรมและกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

(๓) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยตรงไปตรงมามิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการนั้น

(๔) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่ข้าราชการและประชาชน

(๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง

(๖) ติดตาม สอดส่องการใช้บังคับ และการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรมและยังไม่มีกรดำเนินการใด ก.พ. อาจมีมติให้หัวหน้าส่วนราชการของข้าราชการผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมได้

(๗) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๘) ประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ของหัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม แล้วชำระราชการทั้งปวง และจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี และผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๘) ๕) ที่ความ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากประมวลจริยธรรมนี้

(๑๐) ประมวลการตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปี และเผยแพร่ให้ข้าราชการทราบเพื่อยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๑) ทบทวนว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้หรือไม่ทุกสี่ปี

(๑๒) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ตกลงกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

ข้อ ๑๔ ให้ ก.พ. โดยข้อเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการขึ้น เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ คณะกรรมการจริยธรรมประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์เป็นประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.

(๒) กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการเลือกกันเอง ให้เหลือสองคน

(๓) กรรมการสองคนซึ่งเป็นข้าราชการในส่วนราชการที่ได้รับคัดเลือกจากข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการนั้น ตามวิธีการดำเนินการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการร่วมกันเสนอ

ให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเป็นเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม กรรมการจริยธรรมต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของส่วนราชการนั้น

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำการใช้บังคับประมวลจริยธรรมใน ส่วนราชการ

(๒) สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณี ที่มีข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการ เพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเร็ว

(๓) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ ในส่วนราชการเมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.พ. โดยพลัน ถ้า ก.พ. มิได้วินิจฉัย เป็นอย่างอื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ จริยธรรมเป็นที่สุด

(๔) ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญหรือ มีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจ การแผ่นดิน

(๕) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครอง จริยธรรมของส่วนราชการ

(๖) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๗) เสนอผลการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ของหัวหน้าส่วน ราชการต่อ ก.พ. และประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วน ราชการเพื่อเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อประกอบการเลื่อนเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่ง ข้าราชการในกลุ่มงาน

(๘) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เป็นสมควร
ต่อ ก.พ.

(๘) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย
การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีการปฏิบัติราชการ
ทางปกครองมาบังคับใช้

ข้อ ๑๖ หัวหน้าส่วนราชการ และผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ผู้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ หรือดำรงตำแหน่งประเภทอื่นที่ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับ
บัญชา มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่
ผู้ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุน
ส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานและความรู้ความสามารถ และ
ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครอง
จริยธรรมของส่วนราชการ

(๒) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา
มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ในกรณีนี้หัวหน้าส่วนราชการ
ผู้บริหารศูนย์ราชการตั้งแต่ประเภทอำนวยการขึ้นไป ทุกข้าราชการผู้ใดกล่าวหาว่า
ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการผู้ถูกกล่าวหา นั้นไม่อาจดำเนินการเกี่ยวกับ
การออกคำสั่งแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
ข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือการดำเนินการใดที่เป็นผลร้ายหรือ
กระทบต่อสิทธิหน้าที่ของข้าราชการผู้กล่าวหา นั้น จะกระทำมิได้เว้นแต่ได้รับความเห็น
ชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการแล้ว

(๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

(๔) ติดตามสอดส่องให้ข้าราชการในส่วนราชการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
นี้อย่างเคร่งครัด

(๕) ปฏิบัติตามมติหรือคำวินิจฉัย ก.พ. หรือคณะกรรมการจริยธรรม คำแนะนำของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมมีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของตนและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมไปให้ ก.พ. วินิจฉัยได้ เว้นแต่กรณีนั้นมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไว้แล้ว

(๖) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และขอเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควรเสนอต่อ ก.พ.

(๗) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. มอบหมาย

ข้อ ๑๗ ให้จัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมขึ้นในทุกส่วนราชการขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้ ซึ่งมีความเป็นอิสระ โดยมีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นขึ้นไปเป็นหัวหน้ากลุ่ม และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปลุกฝัง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) สืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

ให้นำความในข้อ ๑๖ (๒) มาใช้กับข้าราชการในกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมด้วย โดยอนุโลมโดยให้ ก.พ. เป็นผู้ให้ความเห็นชอบ

(๔) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้า

ส่วนราชการคณะกรรมการจริยธรรม หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๑๘ การฝ่าฝืนจริยธรรมตามความในหมวด ๒ ของประมวลจริยธรรมนี้เป็นความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๗ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๙ เมื่อมีการฝ่าฝืนจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัยว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ให้หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และ ก.พ. ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการ โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในการบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน ย้ายหรือโอนข้าราชการ ให้ใช้พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้นั้นพิจารณาควบคู่กับความรู้ความสามารถ

(๒) ปลุกฝังจริยธรรมให้ข้าราชการใหม่ จัดให้ข้าราชการลงลายมือชื่อรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีสมุดบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของข้าราชการแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหาร และข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) ประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ

(๔) คัดกรองข้าราชการผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้เพียงพอ

(๕) ยกย่องข้าราชการในส่วนราชการที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเคร่งครัด

(๖) ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

(๗) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๘) เผยแพร่ให้ประชาชน ผู้เป็นคู่สมรส ญาติ พี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูงของข้าราชการตลอดจนประชาชนผู้มาติดต่อราชการจะประมวลจริยธรรมของข้าราชการเพื่อไม่ทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนจริยธรรม

(๙) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๒๑ เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัดนำเสนอเพื่อขอทำวิจัยหรืออนุญาตแล้วแต่กรณีจากคณะกรรมการจริยธรรมได้ ในกรณีนี้เรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแต่กรณี คณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัย

ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าเรื่องดังกล่าวตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องสำคัญอันควรแก่การขอคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ต้องรับผิดชอบทางวินัย

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมได้ทัน ข้าราชการอาจขอคำแนะนำจากหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำตามสมควรตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหาก่อน หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมอาจให้คำ

แนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ ทั้งต้องมุ่งสร้างความสำเร็จและ
ที่ยั่งยืนในหน้าที่ ผลิตงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการที่สร้างความไว้วางใจและ
เชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ให้สิ่งเรื่องให้คณะกรรมการ
จริยธรรมและ ก.พ. ทราบ

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตาม
แนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินเคยวินิจฉัยไว้แล้วโดย
สุจริตไม่ต้องรับผิดชอบวินัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและจัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครอง
จริยธรรมในส่วนราชการทุกแห่งภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ ให้ ก.พ.
จัดให้มีการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนว
ทางการปฏิบัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. รับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการ
หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรม หัวหน้าส่วนราชการ และ
ผู้ตรวจการแผ่นดินอย่างกว้างขวางและต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายใน
ร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบหนึ่งปีของการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

"ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน" หมายความว่า รวมถึง พนักงานราชการและ ลูกจ้างในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน

"จริยธรรม" หมายความว่า ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

"จรรยา" หมายความว่า กรอบมาตรฐานความประพฤติในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ข้อ ๕ ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๖ ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องยึดมั่นในความเป็นตัวแทนของกรมการพัฒนาชุมชน ศรัทธาเชื่อมั่นต่อองค์กรและประชาชน โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพในสิทธิ เสรีภาพ ยึดหลักความเสมอภาค ให้เกียรติและมีมนุษยสัมพันธ์ต่อประชาชน

ข้อ ๗ ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

ข้อ ๘ ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องเน้นหนักในการพัฒนาคนให้มีระเบียบวินัย พึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน รู้รักสามัคคี มีจิตสาธารณะและปลูกฝังให้ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

ข้อ ๙ ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องอำนวยความสะดวกและพร้อมที่จะให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

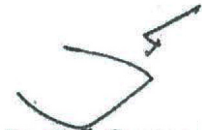
ข้อ ๑๐ ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องเป็นที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชาประชาชน และองค์กรชุมชน ด้วยความเป็นธรรม เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติ และถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อ ๑๑ ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทุกประเภท และต้องไม่ประพฤติผิดศีลธรรม

ข้อ ๑๒ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องรักษาริยธรรมและจรรยาข้าราชการตามข้อบังคับนี้ พร้อมทั้งเสริมสร้างให้ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนต้องปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๓ ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ หากมิใช่เป็นความผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน นำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับการพัฒนา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายอภิชาติ ไทคิลกเวชช์)

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

หลักปฏิบัติตามข้อบังคับ กรมการพัฒนาชุมชน

ว่าด้วยจริยธรรมและจรรยาข้าราชการ
กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๙

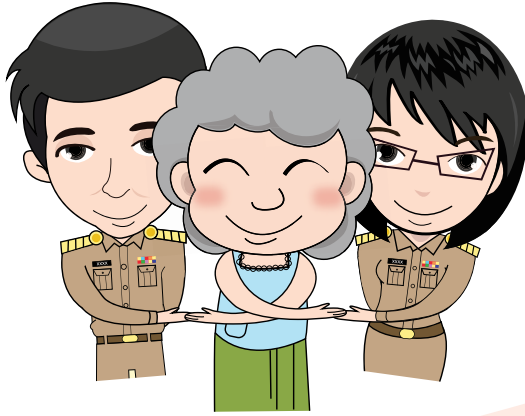

ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน ต้องปฏิบัติตนนี้อย่างเคร่งครัด

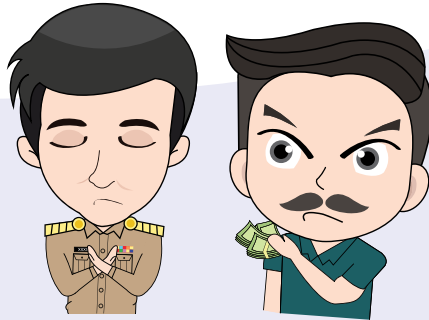
1

ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2

ยึดมั่นในความเป็นตัวแทนของกรมการพัฒนาชุมชน
ศรัทธาเชื่อมั่นต่อองค์กรและประชาชน โดยคำนึงถึง
หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น เคารพในสิทธิ เสรีภาพ ยึดหลักความเสมอภาค
ให้เกียรติและมีมนุษยสัมพันธ์ต่อประชาชน

3

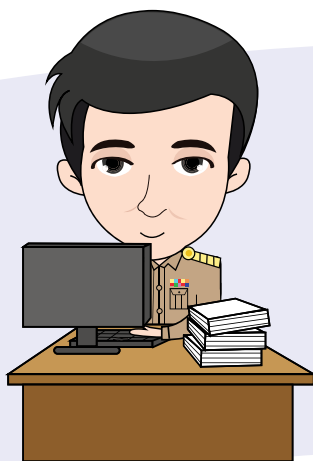
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว มีความซื่อสัตย์สุจริต
และมีความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดถือ
ประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

4 เน้นหนักในการพัฒนาคนให้มีระเบียบวินัย พึ่งตนเอง
ซื่อสัตย์ สุจริตต่อกัน รู้รักสามัคคี มีจิตสาธารณะ
และปลูกฝังให้ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการ
ดำเนินชีวิต

5

อำนวยความสะดวกและพร้อมที่จะ
ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน
อย่างครบถ้วนถูกต้องและไม่บิดเบือน
ข้อเท็จจริง

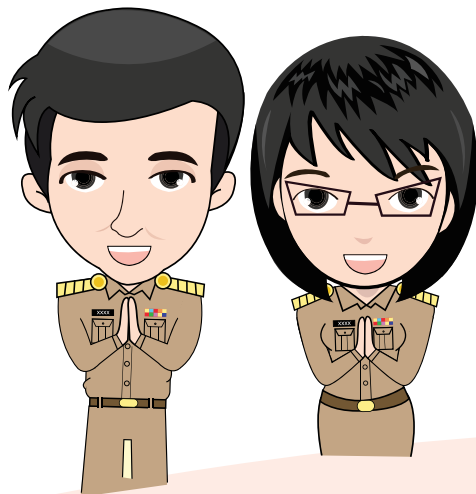
6

เป็นที่พึ่งของผู้ไต่บังคับบัญชา ประชาชน
และองค์กรชุมชน ด้วยความเป็นธรรม เป็นกลาง
ไม่เลือกปฏิบัติ และถูกต้องตามกฎหมาย

7

ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทุกประเภท
และต้องไม่ประพฤตินิโคตศีลธรรม

8

ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องรักษาจริยธรรม และจรรยาข้าราชการ
ตามข้อบังคับนี้ พร้อมทั้งเสริมสร้างให้ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน
ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
๒. นายอรรษิษฐ์ สัมพันธ์รัตน์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
๓. นายทวีป บุตรโพธิ์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
๔. นายณรงค์ บุษศิริรักษ์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

คณะทำงาน

คณะกรรมการจริยธรรมประจำกรมการพัฒนาชุมชน

๑. นายประภาศ บุญยอินดี	อธิบดีรองปลัดกระทรวงมหาดไทย
ประธานกรรมการ
๒. นายสินชัย ถนอมสิน	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม
กรรมการ
๓. นายอาจณรงค์ สัตยพานิช	ผู้ตรวจราชการกรม
กรรมการ
๔. นางสาวปรีญา โสภณา	อธิบดีผู้ตรวจราชการกรม
กรรมการ

๕. นายมณูญ สอนเกิด	อดีตพัฒนาการจังหวัดชลบุรี
กรรมการ
๖. นายวสันต์ ถนอมทรัพย์	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
กรรมการ
๗. นายธงชัย บุตรบุษิต	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทุนและ
องค์การการเงินชุมชน
กรรมการ
๘. นายอรรษิษฐ์ สัมพันธรัตน์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
เลขาธิการ
๙. นายคมสิทธิ์ สุริยวรรณ	หัวหน้ากลุ่มงานเสริมสร้างวินัยและ
พิทักษ์ระบบคุณธรรม
๑๐. นางสาวสุพัตรา วันนุ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๑๑. นางสาวจงกลณี งามทรง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

.....

บรรณานุกรม

สุเมธ คันติเวชกุล. (๒๕๔๘). หลักธรรม หลักทำ ตามรอยพระยุคลบาท. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๒). ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ ฯ : กลุ่มโรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.(ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์). เอกสารกรณีตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ ฯ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. แหล่งที่มา.

<http://clpd.psu.ac.th/royal> ๑ มีนาคม ๒๕๖๐

.....

บันทึกข้อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกข้อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

"ทำงานในหมู่บ้าน อย่ายึดมั่นในตำราที่ได้จากห้องเรียนแต่อย่างเดียว ต้องรู้จักกับองค์ความรู้ที่ได้มานั้น ให้ตรงกับสภาพท้องถิ่นและคุณลักษณะของคนๆ ที่ไปร่วมทำงานด้วย พัฒนาการต้องออกไปทำงานกับคนหลายลักษณะ หลายคุณภาพต้องไปทำงานในท้องถิ่นที่ซึ่งสภาพแวดล้อมไม่เหมือนกัน เบียดบ้าง แห้งบ้าง จึงต้องใช้ไหวพริบ คือความรู้ มาใช้ให้ตรงกับ เหตุการณ์และสภาพแวดล้อม พัฒนาการต้องรอบรู้จึงจะทำงานได้สำเร็จ "

พระบรมราชาโชวาทพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานแก่น้ำราชการและคณะศึกษาพัฒนากรที่เข้าเฝ้าฯ
ณ ที่ประทับศูนย์พัฒนาชุมชนเขต ๘ จังหวัดยะลา วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

กรมการพัฒนาชุมชน

Community Development Department

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๑๑ ๖๐๔๗, ๐ ๒๑๑๑ ๖๒๐๒